Stanowisko PORL-3/2025
Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
z dnia 6 listopada 2025 r.

w sprawie **obowiązkowego stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów.**

W kontekście propozycji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM), dotyczącej możliwych kierunków reformy systemu kształcenia medycznego, w tym ewentualnego zastąpienia stażu podyplomowego innymi formami przygotowania zawodowego, **Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej wskazuje na konieczność utrzymania obowiązkowego stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów. Staż podyplomowy stanowi niezbędny etap w procesie kształcenia lekarzy, zapewniając właściwe przygotowanie do samodzielnego wykonywania zawodu lekarza i lekarza dentysty poprzez utrwalenie, uzupełnienie i poszerzanie zakresu wiedzy oraz umiejętności praktycznych nabytych w trakcie studiów.**

Zgodnie z art. 15 ust. 1 *Ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty*, staż podyplomowy obejmuje doskonalenie umiejętności praktycznych oraz pogłębienie wiedzy teoretycznej w dziedzinach medycyny wskazanych w programie stażu, a także pogłębienie wiedzy z zakresu komunikacji z pacjentem i zespołem terapeutycznym oraz przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu; zdrowia publicznego, w tym profilaktyki szczepień ochronnych; orzecznictwa lekarskiego oraz prawa medycznego, w tym bioetyki. Wspomniane tematy tworzą niezbędny fundament do wykonywania zawodu lekarza w sposób kompetentny i odpowiedzialny. Oczywiście, wymieniony powyżej materiał teoretyczny jest także ujęty w programie studiów, jednak dopiero wykorzystany na co dzień w konkretnych sytuacjach codziennej pracy ma realne przełożenie na rozwój umiejętności lekarskich.

W polskich uwarunkowaniach prawnych studenci medycyny, poza szczególnymi przypadkami, nie mają uprawnień do udzielania świadczeń zdrowotnych. Lekarz stażysta nabywa ograniczone prawo wykonywania zawodu pod nadzorem opiekuna stażu. Takie rozwiązanie zapewnia bezpieczeństwo pacjentów i umożliwia pracę przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka prawnego. **Staż podyplomowy stanowi zatem kluczowy okres w kształceniu lekarza, w którym stażysta ma możliwość wykorzystania w praktyce przyswojonej podczas**

studiów wiedzy, zbierania doświadczenia zawodowego oraz doskonalenia umiejętności niezbędnych do uzyskania pełnej samodzielności w wykonywaniu zawodu.

W dyskusji pojawiają się argumenty, iż studenci jednolite i bezpieczne szkolenie kliniczne mogą realizować w centrach symulacji medycznej, a weryfikację umiejętności praktycznych absolwentów kierunków lekarskich zapewniają egzaminy OSCE. Bezsprzecznie należy podkreślić ważną rolę centrów symulacji medycznych w procesie kształcenia przyszłych lekarzy. Nowoczesne zaplecze dydaktyczne umożliwia studentom ćwiczenie umiejętności praktycznych oraz komunikacyjnych w kontrolowanych warunkach, w tym realizację scenariuszy rozmów z symulowanymi pacjentami. Należy jednak zaznaczyć, że nawet najlepiej przygotowane ćwiczenia symulacyjne nie są w stanie w pełni zastąpić bezpośredniego kontaktu z pacjentami, odbywającego się w realnych warunkach klinicznych. To właśnie takie doświadczenia stanowią nieodzowny element kształtowania kompetencji zawodowych lekarza, obejmujących nie tylko wiedzę i umiejętności praktyczne, ale również odpowiedzialność, empatię i zdolność reagowania na nieprzewidywalne sytuacje.

Ponadto, uwzględnienie w programie stażu podyplomowego części personalizowanej stanowi cenny element kształcenia praktycznego. Rozwiązanie to umożliwia lekarzom odbycie dodatkowych zajęć w dziedzinach medycyny, które szczególnie ich interesują, co w konsekwencji pozwala na lepsze poznanie specyfiki poszczególnych specjalizacji oraz nabycie umiejętności w wybranych obszarach. Zdobyte w ten sposób doświadczenie sprzyja bardziej świadomemu i trafnemu wyborowi ścieżki zawodowej oraz podjęciu przemyślanej decyzji dotyczącej dalszego kształcenia specjalizacyjnego. Wartość tę szczególnie podkreślają stażyści kończący odbywanie stażu wskazując, że pomógł im wybrać właściwą dla siebie ścieżkę i przemyśleć swoje wybory, które w wielu przypadkach ulegają w tym okresie zmianie.

Twierdzenie, że likwidacja stażu podyplomowego poprawi racjonalność wydatkowania środków publicznych oraz przyspieszy wejście młodych lekarzy do zawodu, jest argumentem nieprzekonywującym lub wręcz populistycznym, gdyż tego rodzaju argumentację można zastosować praktycznie do dowolnej zmiany w systemie kształcenia medycznego, niezależnie od jej konsekwencji dla jakości opieki zdrowotnej. Analogicznie można by postulować skrócenie całkowitego okresu studiów medycznych czy redukcję czasu trwania kluczowych etapów szkolenia klinicznego. W efekcie propozycje reform nie uwzględniają jakości kształcenia, bezpieczeństwa pacjentów ani kompetencji przyszłych lekarzy.

Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej wskazuje, iż w obecnych warunkach systemowych utrzymanie obowiązkowego stażu podyplomowego dla lekarzy i lekarzy dentystów jest niezbędne. Ewentualne przyszłe rozważania dotyczące jego modyfikacji mogłyby być prowadzone jedynie po przeprowadzeniu społecznego dialogu z absolwentami uczelni i stażystami, w ramach którego mieliby szansę dokonać kompleksowej i obiektywnej oceny jakości kształcenia na uczelniach medycznych w Polsce, obejmującej zarówno programy nauczania, jak i weryfikację rzeczywistych kompetencji praktycznych. Niezbędne byłoby również wdrożenie rozwiązań systemowych gwarantujących zorganizowane, kompleksowe i nadzorowane kształcenie praktyczne już na etapie studiów, w tym zapewnienie studentom regularnego udziału w procesie diagnostyczno-terapeutycznym w bezpośrednim kontakcie z pacjentem, pod opieką doświadczonego lekarza. W ramach tego, postulujemy o dofinansowanie uczelni medycznych celem podniesienia pensji i liczebności kadry, a w konsekwencji redukcję współczynnika liczby studentów przypadających na prowadzącego zajęcia. Spełnienie tego warunku mogłoby stanowić początek realnej i merytorycznej dyskusji o ewentualnej zmianie formy przygotowania zawodowego lekarzy i lekarzy dentystów.

W związku powyższym, Prezydium Okręgowej Rady Lekarskiej Wielkopolskiej Izby Lekarskiej wyraża stanowczy sprzeciw wobec propozycji likwidacji stażu podyplomowego jako nieodzownego elementu systemu kształcenia medycznego w Polsce i deklaruje gotowość do współpracy w zakresie konsultacji dotyczących kształcenia podyplomowego.

SEKRETARZ
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
lek. Elżbieta Marcinkowska

PREZES
Okręgowej Rady Lekarskiej
Wielkopolskiej Izby Lekarskiej
dr n. med. Krzysztof Kordel

Otrzymują:

1. Ministerstwo Zdrowia
2. Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych
3. Naczelna Izba Lekarska
4. Porozumienie Rezydentów Ogólnopolskiego Związku Zawodowego Lekarzy